

ÎN CHEIERE

04 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni, avocatul Radu Jigău,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Obștească Protecția Consumatorului” și Elena Bersan împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2016

c o n s t a t ă :

La data de 11 aprilie 2016 Asociația Obștească Protecția Consumatorului” și Elena Bersan au depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni (în continuare ÎCS „Red Union Fenosa” SA) cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii au menționat că, la data de 27 august 2012, aproximativ la ora 09:30 s-a rupt firul de linie electrică, în rezultatul căruia s-a produs un scurt circuit și a izbucnit un incendiu în bucătăria casei de locuit, care a fost lichidat la ora 11:00. Conform actului de constatare a incendiului, a ars toată bucătăria împreună cu mobilă și bunurile de uz casnic din bucătărie.

Relevă că, prin raportul de constatare tehnico-științifică efectuat de către Centrul Expertize Independente din Republica Moldova „Cexin” s-a stabilit pricina incendiului produs la 27 august 2012 și s-au evaluat bunurile distruse în rezultatul acestuia.

Susține că, prejudiciul material ce i-a fost cauzat în urma incendiului este de 72170, 18 lei și este format din: 7079, 18 lei – conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 893 din 19 noiembrie 2013; 27573 de lei conform raportului de cercetare/evaluare din 17 decembrie 2012; 161 de lei pentru furtunul de gaz, conform facturii din 29 august 2012; 320 de lei – signal de alarmă „Diupolcom”; 741 de lei pentru teracotă, conform actului de primire din 13 noiembrie 2012; 31796 de lei pentru garnituri de bucătărie; 1500 de lei pentru cheltuielile de transport; și 3000 de lei cheltuielile de asistență juridică.

Totodată, invocă faptul că, în rezultatul incidentului produs i-a fost cauzat un

prejudiciu moral, care îl evaluează la suma de 1000000 de lei.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul ÎCS „Red Union Fenosa” SA în beneficiul Elenei Bersan suma de 72170, 18 lei cu titlu de reparare a prejudiciului material și suma de 1000000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral cauzat.

În cadrul dezbaterilor judiciare, la etapa susținerilor orale, reclamanta Elena Bersan a renunțat la capătul de cerere privind încasarea sumei de 1500 de lei pentru cheltuielile de transport, deoarece nu poate proba suportarea acestora (f.d. 63).

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 10 februarie 2016 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat din contul ÎCS „Red Union Fenosa” SA în beneficiul Elenei Bersan suma de 35554, 18 lei cu titlu de prejudiciu material, 8000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 2000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate; s-a încasat din contul ÎCS „Red Union Fenosa” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1306, 62 de lei (f.d.66-70).

În susținerea poziției sale, prima instanță a reținut că, vinovăția în producerea scurtului circuit din 27 august 2012, în urma căruia s-a produs incendiul în casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, or. Durlești, str-la 3 Testemițanu nr. 110, ce aparține reclamantei Elena Bersan, și în urma căruia a fost deteriorată bucătăria cu mobilierul și aparatele de uz casnic, aparține ÎCS „Red Union Fenosa” SA, deoarece activitatea acesteia este legată de un izvor de pericol sporit, nu a luat măsurile necesare pentru supravegherea exploatarea rețelelor electrice aflate în gestiunea sa și nu a asigurat continuitatea furnizării energiei electrice consumatorilor la parametrii de calitate prevăzuți de Norme ce vizează domeniul dat.

A mai reținut instanța inferioară că, din probele prezentate, inclusiv raportul de constatare tehnico-științifică nr. 778 din 15 octombrie 2012 reiese că, la data de 27 august 2012 rețeaua de alimentare cu energie electrică a furnizorului a funcționat în regim de avarie, cauzat de întreruperea forțată a conductoarelor LEA-0,4 kV (condițional faza „A” și faza „B”), ca urmare a contactului cu vegetația, și cauza tehnică a izbucnirii incendiului în bucătăria casei de locuit amplasată pe adresa: or. Durlești, stradela 3 Testemițanu, este funcționarea în regim de avarie (întreruperea conductoarelor fazelor „A” și „B”), a LEA-0,4 kV a „Furnizorului”.

În baza prevederilor art. 131 alin. (4) din Codul de procedură civilă care stipulează că, dacă o parte recunoaște în ședință de judecată faptele pe care cealaltă parte își întemeiază pretențiile, aceasta din urmă este degrevată de obligația dovedirii lor, instanța de fond a conchis că, circumstanțele invocate de reclamanta Elena Bersan privind producerea scurtcircuitului ce a dus la deteriorarea bucătăriei sale, ca fiind dovedite, fiind degrevate de probațiune. Or, pârâțul nu a obiectat nici într-un fel împotriva circumstanțelor indicate și având în vedere că, pârâțul a recunoscut faptele nominalizate.

La fel, prima instanță a conchis că din probele administrate se constată cauzarea prejudiciului material reclamantei în sumă de 35554, 18 lei. Astfel, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 893 din 19 noiembrie 2012, întocmit de Centrul Expertize Independente „Cexin”, prejudiciul material cauzat proprietarului casei de locuit amplasate pe str-la 3 Testemițanu nr. 110, or. Durlești, mun. Chișinău, pentru lucrările de reparație și construcție necesare de executat în bucătăria casei de locuit nominalizate constituie 7079, 18 lei; conform raportului de evaluare nr. 983 din 17 decembrie 2012, întocmit de aceeași entitate, valoarea de piață totală a obiectelor

evaluate, și anume a setului de mobilă pentru bucătărie, hota de ventilație (analog Hansa OKC921TH), cuptor electric incorporat (analog Hansa BOEI67480050), aragaz incorporat HANSA (analog Hansa BHGI63111035), descrise în compartimentul „descrierea obiectelor evaluate”, constituie la data estimării 27573,00 lei; conform facturii nr. AT103374 din 29 octombrie 2012, pentru furtunul de gaz MF 1/2x1.5 a fost achitat suma de 161, 00 lei; conform actului de predare-primire nr. 3569 din 13 noiembrie 2012 a fost procurată teracotă în sumă de 741 de lei.

A mai reținut prima instanță că, Elena Bersan solicită restituirea sumei de 31796 de lei pentru setul de mobilă de bucătărie, pe când experții au stabilit că prețul de procurare a acestuia este de 23408, 00 lei, iar valoarea de piață a acestuia, la data producerii incendiului constituia 18722, 00 lei. Mai mult decât atât, setul de mobilă pentru bucătărie a fost inclus în raportul de evaluare nr. 983 din 17 decembrie 2012, cu determinarea valorii de piață a bunului și evidența uzurii fizice.

Totodată, instanța inferioară a remarcat că, la materialele cauzei nu există nici o probă care ar confirma distrugerea signalului de alarmă „Diupolcom” cauzele distrugerii precum și confirmarea instalării acestuia până la incendiu.

Aderent, având în vedere că, în urma acțiunilor ÎCS „Red Union Fenosa” SA, Elenei Bersan i-au fost lezate drepturile sale de consumator, prima instanță a reținut că reclamantei într-adevăr i s-a cauzat un prejudiciu moral, însă, pretinsa sumă este exagerată. Astfel, instanța de fond a conchis că suma de 8000 de lei este suficientă și rezonabilă pentru minimalizarea suferințelor morale și psihice suportate de către Elena Bersan.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2016 s-a respins apelul declarat de reprezentantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, avocatul Radu Jigău, și s-a menținut hotărârea primei instanțe (f.d. 93-96).

La data de 29 decembrie 2016 reprezentantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, avocatul Radu Jigău a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2016 solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale pricinii menționând că, instanțele inferioare au apreciat arbitrar, părtinitor și tendențios probele și nu au administrat probele recurente.

Subliniază că, în urma adresării consumatorului cu cerere prealabilă, recurenta a acceptat despăgubirea acestuia în urma incendiului produs. În acest sens, recurenta a contactat telefonic intimata și i-a solicitat prezentarea actelor ce confirmă prejudiciul efectiv, însă, aceasta a ignorat solicitările recurente.

Astfel, invocă faptul că, la momentul înaintării acțiunii nu a existat un litigiu propriu-zis, deoarece recurenta a acceptat despăgubirea consumatorului și restituirea tuturor sumelor justificate prin rapoarte de constatare.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 octombrie 2016 (f.d. 93-96) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 30827-4 din 09 noiembrie 2016 (f.d. 97), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 29 decembrie 2016, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d. 100), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Argumentele invocate în recurs precum că, instanțele inferioare au apreciat arbitrar, părtinitor și tendențios probele și nu au administrat probele recurantei, nu pot fi reținute, or, art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că, fiecare parte

trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Distinct, art. 117 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă statuează că, probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii. În calitate de probe în pricini civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea pricinii, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, recurenta a avut un rol pasiv în cadrul examinării cauzei, formându-și strategia de apărare doar pe explicațiile date în cadrul dezbaterilor judecătorești, neprezentând probe materiale și/sau înscrisuri în confirmarea poziției sale.

Mai mult decât atât, compeltul subliniază că atât în susținerile orale (f.d. 57-58), cât și în cererea de apel (f.d. 72-73) și în cererea de recurs (f.d. 100-103), ÎCS „Red Union Fenosa” SA își exprimă acordul de a o despăgubi pe Elena Bersan și de a-i restitui prejudiciul material în mărime de 34652, 18 lei, cauzat în urma incendiului din 27 august 2012 produs în casa individuală de locuit amplasată pe str-la 3 Testemițanu nr. 110, or. Durlești, mun.Chișinău.

În această ordine de idei, se ajunge la concluzia că, instanțele inferioare corect au reținut că, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a recunoscut prin neobiectare circumstanțele invocate de Elena Bersan. Iar, în temeiul prevederilor art. 131 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care statuează că dacă o parte recunoaște în ședință de judecată faptele pe care cealaltă parte își întemeiază pretențiile, aceasta din urmă este degrevată de obligația dovedirii lor, circumstanțele invocate de Elena Bersan privind producerea scurtcircuitului ce a dus la deteriorarea bucătăriei sale, fiind degrevate de probațiune.

Nu pot fi acceptate nici alegațiile reprezentantului recurente precum că, la momentul înaintării acțiunii nu a existat un litigiu propriu-zis, deoarece recurenta a acceptat despăgubirea consumatorului și restituirea tuturor sumelor justificate prin rapoarte de constatare. Or, conform articolului 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

În coroborare cu norma precitată, art. 18⁵ alin. (5) din Legea privind protecția consumatorilor, oferă consumatorilor dreptul să se adreseze în instanța de judecată în cazul în care nu este de acord cu rezultatele examinării reclamației sau în cazul refuzului de a satisface reclamația, anexând copia de pe răspunsul vânzătorului sau, în cazul refuzului tacit, documentele care confirmă depunerea reclamației în adresa vânzătorului.

La caz, instanța de recurs apreciază critic alegațiile reprezentantului recurente precum că, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a acceptat despăgubirea consumatorului și restituirea tuturor sumelor justificate prin rapoarte de constatare, or, la materialele cauzei nu se regăsesc probe care ar confirma că ultima a expediat consumatorului un răspuns pozitiv la reclamațiile înaintate de către aceasta.

Cu titlu secundar, completul constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, în esența lor, sânt similare argumentelor invocate în cererea de apel și au fost deja supuse examinării și aprecierii juste de către instanța de apel prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași

legea, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar instanțele inferioare au elucidat circumstanțele importante ale pricinii.

Aderent, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, reprezentantul recurenteii nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond.

În acest sens, instanța de recurs reamintește prin prisma jurisprudenței CtEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, iar circumstanțele de fapt invocate de reprezentantul recurenteii în cererea de recurs nu constituie obiect al recursului, or recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept a pricinii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, avocatul Radu Jigău, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA, avocatul Radu Jigău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu